

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2010-2-93
Karar Sayısı : 10-47/ 856-294
Karar Tarihi : 1.7.2010

(Önaraştırma)

10 **A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER**

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, Mehmet Akif ERSİN, İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER : Bayram Ali GEÇGİL, Özgür Can ÖZBEK, Hatice YAVUZ

20 **C. BAŞVURUDA** : - Re'sen
BULUNAN

D. HAKKINDA İNCELEME YAPILANLAR:

30 - Seyhan Hazır Beton San. Paz. Tic. Ltd. Şti
Mersin Yolu Üzeri Karaisalı Otoban Yol Ayrımı Büyükdikili Yanı/ Adana
- Çimsa Çimento San. ve Tic. A.Ş.
Kısıklı Cad. No:4 Sarkuysan - Ak İş Merkezi S Blok Altunizade /İstanbul
- Çimko Çimento ve Beton San. A.Ş.
Söğütlü Köyü Mevkii. Karaisalı Yolu Üzeri Çukurova/Adana
- OYAK Beton San. ve Tic. A.Ş.
OYAK İş Merkezi 105 Evler Halk Sok No:1 Kat:4 Kozyatağı/ İstanbul

E. DOSYA KONUSU: Seyhan Hazır Beton San. Paz. Tic. Ltd. Şti. (Seyhan Beton), Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Çimsa Beton), Çimko Çimento ve Beton Sanayi A.Ş. (Çimko Beton) ve OYAK Beton Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Oyak Beton) firmalarının aralarında anlaşarak müşteriye kimin satış yapacağına karar verdikleri ve fahiş fiyattan beton satışı yaptıkları iddiaları.

40 **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvuruda, başvuru sahibinin Adana iline ait Ceyhan ilçesinde müteahhitlik hizmeti verdiği belirtilerek özetle;

- Seyhan Beton, Çimsa Beton, Çimko Beton ve Oyak Beton firmalarının bir araya gelerek tekel oluşturduğu,
- Bir inşaata ait temeli Seyhan Beton'a döktürdükleri fakat temel dökümünden sonraki beton için firmanın fahiş fiyat artışı yapması nedeniyle Çimsa Beton ile anlaşarak tabla betonun bu firma tarafından döküldüğü,
- Söz konusu inşaat için beton istemeye devam edildiğinde Çimsa Beton'un, Seyhan Beton ile anlaşacağını belirterek temeli döken firmanın beton tedarik

50 etmeye devam edeceğini ifade ettiği ve daha sonra başvuruya konu diğer hazır beton firmalarının da aynı şekilde cevap verdiği,

- Bu şekilde rekabetin ortadan kalktığı ve beton firmalarının rekabet etmeksizin satış yaptığı ve bu nedenle bir haftadan beri beton dökülemeyerek maddi kayba uğranıldığı

iddia edilmiştir. Dosya kapsamında, başvuru konusu iddialara ilişkin daha ayrıntılı bilgi alabilmek amacıyla başvuru sahibi ile görüşülmüştür. Başvuru sahibi, Rekabet Kurumu'na başvuru yapacağını söz konusu teşebbüslere iletmesi sonucunda, iddialarına konu olan durumun düzeltildiğini belirtmiştir. Ayrıca başvuru sahibi tarafından gönderilen ve Kurum kayıtlarına 7.4.2010 tarih ve 2921 sayı ile giren yazıda başvuru sahibi, mağduriyetlerinin giderilmiş olması nedeniyle başvuruyu geri aldıklarını ifade etmiştir. Bununla birlikte Rekabet Kurulu başvuruda öne sürülen iddiaları ciddi bularak re'sen inceleme yapma yetkisini kullanma yoluna gitmiştir.

60 **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 2.4.2010 tarih ve 2799 sayı ile intikal eden başvuru üzerine yapılan incelemeler neticesinde hazırlanan 8.4.2010 tarih ve 2010-2-93/İİ-10-BAG sayılı İlk İnceleme Raporu sonucunda önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. İlgili karar uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 22.6.2010 tarih ve 2010-2-93/ÖA-10-325.BAG sayılı Önaraştırma Raporu 25.6.2010 tarih ve REK.0.06.00.00-110/310 sayılı Başkanlık önergesi ile 10-47 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

70 **H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; Seyhan Hazır Beton San. Paz. Tic. Ltd. Şti., Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş., Çimko Çimento ve Beton Sanayi A.Ş. ve OYAK Beton Sanayi ve Ticaret A.Ş. hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Hakkında Önaraştırma Yapılan Teşebbüsler

I.1.1. Seyhan Beton

80 Seyhan Beton 2005 yılında Adana'da kurulmuş ve 2006 yılında hazır beton üretimine başlamıştır. Seyhan Beton, Ceyhan, Kadirli, Kozan, İmamoğlu ilçeleri başta olmak üzere Adana ili ve çevresine, Mersin ili ve çevresine ve Osmaniye iline mal satmaktadır.

I.1.2. Çimsa Beton

Çimsa Beton'un ortaklık yapısı aşağıdaki gibidir:

Tablo 1: Çimsa Beton'un Ortaklık Yapısı

Pay Sahibi	İştirak Tutarı (TL)	Hisse Oranı (%)
Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.	66.765.208,73	49,42
Adana Çimento Sanayi A.Ş.	19.074.225,60	14,12
Akçansa Çimento Sanayi A.Ş.	12.130.560,00	8,98
Hacı Ömer Sabancı Vakfı	146.000,00	0,11
Diğer Ortaklar	36.968.447,67	27,37
Genel Toplam	135.084.442,00	100,00

Teşebbüse ait internet sitesinde, Zeytinli Hazır Beton Tesisi ile üretime başlayan Çimsa Beton'un Adana, Mersin, Kayseri, Antalya, Osmaniye, Kahramanmaraş,

90 Nevşehir, Aksaray, Karaman, Konya, Bilecik ve Kütahya illerinde faaliyet gösteren 24 hazır beton tesisi bulunduğu bilgisi yer almaktadır. Dosya kapsamında elde edilen bilgilere göre, Adana, Osmaniye ve Kahramanmaraş'ta bulunan tesisler Zeytinli Tesis'i'nde bulunan Adana Bölge Müdürlüğü'ne bağlı olarak çalışmaktadır.

I.1.3. Oyak Beton

2004 yılında kurulan Oyak Beton'un Akdeniz, Karadeniz, İç Anadolu ve Marmara olmak üzere dört ayrı bölge müdürlüğü şeklinde çalıştığı ifade edilmiştir. Dosya kapsamında elde edilen bilgilere göre, bölge müdürlükleri hazırladıkları fiyat listesini münhasır çalışmayan bayilere göndermekte ve bayiler m³ başına 1-2 TL'lik bir kar marjı ile nihai müşteriye satış yapmaktadır.

I.1.4. Çimko Beton

100 Çimko Beton'un ortakları Sanko Holding ve Cementerie Aldo Barbetti firmalarıdır. Çimko Beton Gaziantep'te 3, Kahramanmaraş'ta 2, Adıyaman'da 1, Osmaniye'de 1 ve Adana'da 1 tesis olmak üzere toplam 8 adet hazır beton tesisine sahiptir. Yapılan yerinde incelemede, teşebbüs yetkilileri Adana'daki tesisin yaklaşık olarak beş ay önce faaliyete başladığını belirtmiştir. Dosya kapsamında elde edilen bilgilere göre, Adana'da faaliyet gösteren tesis halihazırda Bordo Mimarlık İnş. Taah. ve Dış Tic. Ltd. Şti. unvanlı distribütör aracılığıyla tüm satışlarını gerçekleştirmektedir.

I.2. İlgili Pazar

I.2.1. İlgili Ürün Pazarı

110 Hazır beton; belirli oranlarda çimento, doğal veya yapay agrega, su ve belli katkı malzemelerinin mikserle karıştırılması yöntemiyle üretilen ve üreticiye taze beton olarak sunulan bir inşaat malzemesidir. Hazır beton ürünleri, kullanım amaçları bakımından C14, C16, C18, C20, C25 ve C25+ gibi alt kategorilere ayrılabilmeyle birlikte türler arasında yüksek arz ikamesi bulunmaktadır. Bu sebeple ilgili ürün pazarı işbu dosya özelinde, farklı türlerin her birinin oluşturacağı dar pazarlar yerine daha kapsayıcı olacak şekilde "hazır beton pazarı" olarak tanımlanmıştır.

I.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

120 Hazır beton kısa süre içinde kullanılma zorunluluğu olan, stoklanamayan, yüksek taşıma maliyetleri olan ve belirli bir sürenin geçmesi halinde kullanılabilmesi için gerekli özellikleri kaybeden, uzun mesafeli taşınması hem teknik hem de ekonomik açıdan mümkün olmayan bir üründür. Anılan özellikleri ve yüksek taşıma maliyetleri nedeniyle hazır beton, üretildiği santralden yaklaşık 50 km uzaklığa kadar taşınabilmektedir. Öte yandan, 50 km'lik mesafe kriteri her durumda geçerli değildir. Bu mesafe, yol, iklim ve doğal koşullara göre artabilmekte veya azalabilmektedir. Bu noktada, betonun tesiste transmiksere yüklenmesi, tesisten transmiksere ile inşaat alanına ulaştırılması, müşteri tarafından teslim alınması ve pompa aracılığıyla kalıba yerleştirilmesinde geçen sürenin hazır betondaki kıvam ve işlenebilirlik kayıplarının önlenmesinde kritik eşik olan iki saatlik sürenin altında olması gerektiğinin de 130 dikkate alınması gerekmektedir.

Dolayısıyla ilgili coğrafi pazarın belirlenmesinde esas alınacak kriter temel olarak, hazır betonun yukarıda önemle üzerinde durulan en fazla 2 saat içinde tüketilme zorunluluğu ve yaklaşık 50 km mesafeye kadar taşınabiliyor olma özellikleridir. Mevcut dosya özelinde ise başvuruda iddia edilenlerin Adana ili Ceyhan ilçesinde

gerçekleştiği ileri sürülmekle beraber dosya konusu iddiaların değerlendirilmesinde kesin bir ilgili coğrafi pazar tanımının yapılmasına gerek olmadığı sonucuna varılmıştır.

I.3. Değerlendirme

I.3.1. Yerinde İncelemelerde, Teşebbüs Yetkilileri İle Yapılan Görüşmelerde ve Sonrasında Elde Edilen Bilgi ve Belgeler

140

Başvuruda yer alan iddialar ve daha sonra başvuru sahipleri ile yapılan şifahi görüşmelerde Ceyhan ilçesinde yürütülen bir inşaat için ilk olarak Seyhan Beton'dan hazır beton temin edildiği, daha sonra sevkiyatta yaşanan gecikmeler ve Seyhan Beton'un yaptığı fiyat artışı nedeniyle bu firmadan hazır beton alımının durdurulduğu ve Çimsa Beton ile anlaşıldığı, Çimsa Beton'un ise bir miktar hazır beton sevkiyatından sonra mal vermek istemediği belirtilmiştir. Nihai olarak mevcut durumda, Seyhan Beton'un fiyat artışı yapılmadan önceki fiyattan mal vermeye devam ettiği ifade edilmiştir. Dolayısıyla yapılan değerlendirmelerde iddialara konu Seyhan Beton ve Çimsa Beton firmalarının Ceyhan ilçesinde yaptığı satışlar ve satış fiyatlarının değerlendirilmesi önem arz etmektedir.

150

Seyhan Beton'da raportörlerce yapılan yerinde incelemede teşebbüs yetkilisi; "... Bir inşaat firması belirli bir beton firması ile anlaşıp döküme başlamış ise tüm Türkiye'de yaygın uygulamaya göre geriye kalan beton ihtiyacını da başlangıçta yapılan anlaşma kapsamında aynı firmadan satın alması esastır. Ancak bu durumun 3 istisnası olabilir. Beton firması fiyat yükseltmiş olabilir, müşteri beton firmasının vermiş olduğu hizmetin kalitesinden memnun değildir (gecikme vb) veya beton firmasına, dökülen betonun ödemesini yapmamıştır ve beton firması da bundan dolayı mal vermeyi reddeder ve müşteri başka bir beton firmasından ürün sağlamak ister. Eğer bir inşaat firması yukarıda yer alan üç durumdan ilk ikisi nedeniyle bize gelmiş ise fiyatta anlaşmamız halinde biz kendisine beton sağlarız. Ancak eğer müşterinin önceki beton firmasıyla ödeme konusunda problemleri olmuş ise bu müşteri, bizim için de finansal yönden riskli olduğu için mal verme konusunda dikkatli oluruz..." şeklinde ifade etmiştir. Mevcut dosya da ise başvuru sahibinin ifadeleri göre, Seyhan Beton'un sevkiyatta gecikmesi ve bu esnada ürün fiyatlarına zam yapması nedeniyle kendileri Seyhan Beton'dan mal almak istememiştir.

160

Bununla birlikte, Oyak Beton'da yapılan yerinde incelemede teşebbüs yetkilisi geçmişte, başka firma tarafından ilk katına beton dökülen bir inşaatla yaşanan kötü bir tecrübeden sonra prensip olarak sıfırdan başlamadıkları inşaatlara hazır beton vermedikleri ancak resmi kurumdan alınan rapor bulunması ve teknik olarak daha önce dökülen betonun asgari standartlara uygunluğunun tespiti halinde işe girdiklerini belirtmiştir. Dolayısıyla genellikle beton firmalarının bir inşaatla ait tüm betonu kendileri dökmek istediği fakat çeşitli nedenlerle başka bir firma tarafından başlanılan inşaatla da beton verme durumunun söz konusu olacağı anlaşılmaktadır.

170

Öte yandan, Çimko Beton'da yapılan yerinde incelemede elde edilen "Adana İli Hazır Beton Firmaları Müşteri Portföyleri" başlıklı belge piyasada bu yönde bir uygulamanın varlığını doğrular niteliktedir. Haftalık hazırlandığı belirtilen raporlarda aşağıdaki firma değişikliklerinin yaşandığı görülmektedir:

- 08.02.2010 tarihli raporda Oyak Beton'un müşterisi olduğu belirtilen Koyungözü İnşaat 15.02.2010 tarihli raporda Çimko Beton'un müşterisi olarak gösterilmektedir,

180

- 15.02.2010 tarihli raporda Çimsa Beton'un mal verdiği belirtilen H.Avcı Emniyet Binası inşaatı 15.02.2010 tarihli raporda Çimko Beton'un müşterisi olarak gösterilmektedir,
- 01.03.2010 tarihli raporda Çimko Beton'un müşterisi olduğu belirtilen Toroslar İnşaat 15.03.2010 tarihli raporda Çimsa Beton'un müşterisi olarak gösterilmektedir,
- 15.03.2010 tarihli raporda Seyhan Beton'un müşterisi olduğu belirtilen Konkur İnşaat 15.03.2010 tarihli raporda Çimko Beton'un müşterisi olarak gösterilmektedir,
- 190 – 05.04.2010 tarihli raporda Çimsa Beton'un müşterisi olduğu belirtilen Savaş Yıldırım 12.04.2010 tarihli raporda Çimko Beton'un müşterisi olarak gösterilmektedir,
- 05.04.2010 tarihli raporda Oyak Beton'un müşterisi olduğu belirtilen İzzet Oklu 12.04.2010 tarihli raporda Çimko Beton'un müşterisi olarak gösterilmektedir,
- 12.04.2010 tarihli raporda Oyak Beton'un müşterisi olduğu belirtilen Koyungözlü İnşaat 26.04.2010 tarihli raporda Çimsa Beton'un müşterisi olarak gösterilmektedir.

Yukarıda örnekleri verilen firmalar arası müşteri değişiklikleri müşterilerin hazır beton sağladıkları firmaları değiştirebilme imkanına sahip olduğunu göstermektedir.

- 200 Ayrıca, dosya kapsamında 28.05.2010 tarih ve 2542 sayılı yazı ile Türk Mühendis ve Mimarlar Odaları Birliği İnşaat Mühendisleri Odası Adana Şubesi (Mühendisler Odası)'nden, 28.05.2010 tarih ve 2543 sayılı yazı ile Adana Müteahhitler Birliği Derneği'nden Adana ve çevresinde faaliyet gösteren hazır beton firmalarının fiyat tespiti veya pazar paylaşımı gibi hususlarda herhangi bir anlaşmaya girdiklerine veya söz konusu bölgede hazır beton ürününün fahiş fiyatlar ile satıldığına dair kendilerine ulaşılan bilgi veya belge bulunup bulunmadığı hakkında bilgi talep edilmiştir. Mühendisler Odası'ndan gelen ve Kurum kayıtlarına 01.06.2010 tarih ve 4330 sayı ile giren cevabi yazıda bu konuda kendilerine ulaşan herhangi bir başvuru ve bilgi bulunmadığı belirtilmiştir. Öte yandan, Adana Müteahhitler Birliği Derneği'nden gelen ve Kurum kayıtlarına 09.06.2010 tarih ve 4555 sayı ile giren elektronik postada söz konusu fiyat tespiti ve pazar paylaşımı hususlarını kanıtlayıcı nitelikte belgeye sahip olmadıkları ifade edilmiştir.
- 210

1.3.2. Teşebbüslerden İstenen Verilerin Değerlendirilmesi

Raportörlerce yapılan yerinde inceleme ve görüşmelerde teşebbüslerden son altı ay içinde yapılan hazır beton satışlarının müşteri, hacim, fiyat ve nitelik (hazır beton sevkiyatının pompalı ya da mikserli yapılması) parametrelerine yönelik kırımları talep edilmiştir. Başvurunun yapıldığı tarih dikkate alınarak 1-31 Mart 2010 dönemini kapsayan veriler incelenerek, şikayet dilekçesinde anlaşma yaptığı iddia edilen Seyhan Beton ve Çimsa Beton'un satışları analiz edilmiştir.

- 220 Seyhan Beton'dan sağlanan ham verilerin özetlendiği tablo aşağıdadır:

Tablo 2: Seyhan Çimento Verileri Özet Tablosu

Özellik	Ürün Tipi	Müşteri Sayısı	Ortalama Fiyat (TL)	Toplam Hacim (m ³)
Mikserli	C16	(.....)	(.....)	(.....)

	C20	(.....)	(.....)	(.....)
	C20 Katkılı	(.....)	(.....)	(.....)
	C25	(.....)	(.....)	(.....)
	C25 İkili	(.....)	(.....)	(.....)
	C25 Katkısız	(.....)	(.....)	(.....)
	C30	(.....)	(.....)	(.....)
	C30 Katkısız	(.....)	(.....)	(.....)
	Gro Beton	(.....)	(.....)	(.....)
	ŞAP 300	(.....)	(.....)	(.....)
Toplam (Mikserli)		(.....)	(.....)	(.....)
Pompaalı	C16	(.....)	(.....)	(.....)
	C20	(.....)	(.....)	(.....)
	C20 İkili	(.....)	(.....)	(.....)
	C25	(.....)	(.....)	(.....)
	C25 İkili	(.....)	(.....)	(.....)
	C25 Katkısız	(.....)	(.....)	(.....)
	C30	(.....)	(.....)	(.....)
	C30 İkili	(.....)	(.....)	(.....)
	C30 Katkısız	(.....)	(.....)	(.....)
	C35	(.....)	(.....)	(.....)
	C35 İkili	(.....)	(.....)	(.....)
	Gro Beton	(.....)	(.....)	(.....)
Toplam (Pompaalı)		(.....)	(.....)	(.....)
TOPLAM		(.....)	(.....)	(.....)

Tablo 2’de Seyhan Beton tarafından yapılan satışlar öncelikle pompaalı ve mikserli olmak üzere ikiye ayrılmış, bu ayrımın ardından da her bir hazır beton tipi için kaç müşteriye satış yapıldığı, bu satışların ortalama fiyatı ve toplam satış hacmi ilgili satırda gösterilmektedir; örneğin sevkiyatında mikser kullanılmış C30 tipi hazır beton kategorisinde Seyhan Beton 1-31 Mart tarihleri arasında (.....) farklı müşteriye m³’ü ortalama (.....) TL’den (.....) m³ hazır beton satışı yapmıştır. Tablonun son üç satırından görüleceği üzere belirtilen dönemde Seyhan Beton (.....) farklı müşteriye toplam (.....) m³ hazır beton satışı yapmış bulunmaktadır.

230

Aynı dönem için Çimsa Beton tarafından sağlanan ham verilerin özetlendiği tablo ise aşağıdadır:

Tablo 3: Çimsa Beton Verileri Özet Tablosu

Özellik	Ürün Tipi	Müşteri Sayısı	Ortalama Fiyat (TL)	Toplam Hacim (m ³)
Mikserli	C14	(.....)	(.....)	(.....)
	C16	(.....)	(.....)	(.....)
	C20	(.....)	(.....)	(.....)
	C20 İkili	(.....)	(.....)	(.....)
	C25	(.....)	(.....)	(.....)
	C25 İkili	(.....)	(.....)	(.....)
	C30	(.....)	(.....)	(.....)
	C30 İkili	(.....)	(.....)	(.....)
	C35	(.....)	(.....)	(.....)
	Gro beton	(.....)	(.....)	(.....)
Toplam (Mikserli)		(.....)	(.....)	(.....)
Pompaalı	C16	(.....)	(.....)	(.....)
	C20	(.....)	(.....)	(.....)

	C20 İkili	(.....)	(.....)	(.....)
	C25	(.....)	(.....)	(.....)
	C25 İkili	(.....)	(.....)	(.....)
	C30	(.....)	(.....)	(.....)
	C30 İkili	(.....)	(.....)	(.....)
	Gro beton	(.....)	(.....)	(.....)
Toplam (Pompalı)		(.....)	(.....)	(.....)
TOPLAM		(.....)	(.....)	(.....)

Tablo 3'te Çimsa Beton tarafından gönderilen ham veriler Tablo 2'de Seyhan Beton için takip edilen sistematik dahilinde özetlenmiştir. 1-31 Mart tarihleri arasında Çimsa Beton toplam (.....) farklı müşteriye (.....) m³ hazır beton satışı yapmıştır.

240

Teşebbüsler için satış verileri ayrı ayrı sunulmakla birlikte daha anlamlı bir analiz yapabilmek için hazırlanan, ürün bazında satış hacmi ve fiyatlarını karşılaştırmalı olarak gösteren tablo ise şu şekildedir:

Tablo 4: Seyhan Beton ve Çimsa Beton'un Çimento Türlerine Göre 2010 Yılı Mart Ayı Ortalama Fiyat ve Satış Hacimleri

Mikserli Satışlar İçin						
Çimento Türü	Seyhan Beton		Çimsa Beton		m ³ Fiyat Farkı	% Fiyat Farkı
	Satış Fiyatı (TL/m ³)	Satış Hacmi (m ³)	Satış Fiyatı (TL/m ³)	Satış Hacmi (m ³)		
C14			(.....)	(.....)		
C16	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
C20	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
C20 İkili			(.....)	(.....)		
C20 Katkılı	(.....)	(.....)				
C25	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
C25 İkili	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
C25 Katkısız	(.....)	(.....)				
C30	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
C30 İkili			(.....)	(.....)		
C30 Katkısız	(.....)	(.....)				
C35			(.....)	(.....)		
Gro Beton	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Pompalı Satışlar İçin						
Çimento Türü	Seyhan Beton		Çimsa Beton		m ³ Fiyat Farkı	% Fiyat Farkı
	Satış Fiyatı (TL/m ³)	Satış Hacmi (m ³)	Satış Fiyatı (TL/m ³)	Satış Hacmi (m ³)		
C16	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
C20	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
C20 İkili	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
C25	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
C25 İkili	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
C25 Katkısız	(.....)	(.....)				
C30	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
C30 İkili	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
C30 Katkısız	(.....)	(.....)				
C35	(.....)	(.....)				
C35 İkili	(.....)	(.....)				
Gro Beton	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

250 Tabloda belirli bir ürün tipi için m³ başına iki teşebbüs arasındaki fiyat farkı yer almaktadır. Buna göre örneğin C20 tipi hazır betonda mikserli satışlar bakımından Seyhan Beton'un ortalama satış fiyatı Çimsa Beton'un ortalama satış fiyatından (.....) TL fazla olmuştur. M³ başına farkın en az 4 TL olduğu satışların iki teşebbüsün toplam satışlarına oranı ise %71,31 düzeyindedir. Bu oran teşebbüsler için ayrı ayrı hesaplandığında bu fiyat farkının olduğu satışların Seyhan Beton'un toplam satışları içinde %64,57, Çimsa Beton'un satışları içinde ise %87,16'lık bir yer tuttuğu görülmektedir.

260 Öte yandan, m³ başına en az 4 TL fiyat farkı olan satışlarda Seyhan Beton'un satış fiyatının, Çimsa Beton'un satış fiyatından %(.....)-%(.....) arasında değişen oranlarda daha fazla olduğu görülmektedir. Hazır beton gibi homojen ve üreticilerin benzer maliyet kalemlerine sahip oldukları bir ürün için anlaşma yaptığı iddia edilen iki teşebbüsün ürünleri arasında söz konusu oranlarda fiyat farkı olması ve bu fiyat farkı ile yapılan satışların toplam satışların her iki firma için de önemli bir bölümünü teşkil ediyor olması, bu firmalar hakkında ortaya atılan iddianın varlığı ihtimalini zayıflatmaktadır.

270 Özet tablolarında görülen bir başka önemli veri toplam müşteri sayısına ve toplam satış hacmine ilişkindir. Buna göre Seyhan Beton Mart ayı içerisinde (.....) farklı müşteriye (.....) m³ hazır beton satarken Çimsa Beton (.....) farklı müşteriye (.....) m³ hazır beton satmıştır. Çimsa Beton'un toplam satış hacmi Seyhan Beton'un satış hacminin %(.....) denk gelmektedir. Dosya kapsamında elde edilen bilgilere göre, Seyhan Beton'un Ceyhan tesisinin kapasitesi (.....) m³/saat, Çimsa Beton'un Ceyhan'a yaptığı satışların üretim yeri olan Adana Mobil ve Misis tesislerinin kapasiteleri sırasıyla (.....) m³/saat ve (.....) m³/saat olmaktadır. Seyhan Beton'un Ceyhan tesisine ait fiili üretim miktarı (.....) m³/saat iken Çimsa Beton Adana Mobil ve Misis tesislerinde sırasıyla (.....)-(.....) m³/saat ve (.....)-(.....) m³/saat üretim gerçekleştirmektedir. Öte yandan Çimsa Beton, Ceyhan'a yaptığı satışları Adana Mobil tesisinden planladığı ancak gerekli olan hallerde Misis tesisinden bu bölgeye satış yaptığını belirtmiştir.

280 Bu çerçevede, her iki firmanın Ceyhan ilçesine yapmakta oldukları satışlarda yakın kapasite rakamlarına sahip olduğu görülmektedir. Söz konusu bu kapasite rakamları ile her iki firmaya ait müşteri adedi ve satış hacimleri birlikte değerlendirildiğinde benzer kapasiteye sahip bu firmaların ilgili dönemde kapasiteleri ile orantılı miktarlarda satış yapmadıkları anlaşılmaktadır. Bu durumda, mezkur teşebbüslerin bölge ve müşteri paylaşımı yaptıklarından söz edilebilmesi ihtimali önemli ölçüde ortadan kalkmaktadır. Çünkü homojen bir ürün olan hazır beton üreten, benzer büyüklüklere ve kapasite rakamlarına sahip teşebbüslerin muhtemel bir müşteri ve/veya bölge paylaşımı yapmaları durumunda, birbirine daha yakın müşteri sayısı ve satış hacimlerinin ortaya çıkması kuvvetle muhtemeldir.

- Yerinde inceleme sırasında söz konusu hazır beton firmalarının aralarında anlaşma yapmak suretiyle fiyat belirledikleri ve müşteri paylaştıkları gösterir herhangi bir belge ya da bilgiye ulaşılamaması,
- Çimko Beton'da yapılan yerinde incelemede elde edilen "Adana İli Hazır Beton Firmaları Müşteri Portföyleri" başlıklı belgenin, müşterilerin hazır beton sağladıkları firmaları değiştirebildiklerini göstermesi,
- Gerek yerinde inceleme sırasında görüşülen bazı müşterilerin şifai gerekse Adana Müteahhitler Birliği Derneği'nin ve Türk Mühendis ve Mimarlar Odaları Birliği İnşaat Mühendisleri Odası Adana Şubesi'nin yazılı beyanlarında,

bölgede faaliyet gösteren hazır beton üreticisi firmaların şikâyete konu olan uygulamalarda bulunmadıklarını belirtmeleri,

- Teşebbüslerden gelen satış verilerinin, anlaşma olduğu iddia edilen dönemde homojen bir ürün için birim başına $\%(.....)-\%(.....)$ arasında değişen oranlarda yüksek sayılabilecek fiyat farklarını göstermesi ve bu fiyat farkı ile yapılan satışların toplam satışların, her iki firma için de, önemli bir bölümünü teşkil ediyor olması
- Yine benzer şekilde, satış verilerinin iki firmanın arasında müşteri adedi ve satış hacmi bakımından ciddi bir orantısızlığın bulunduğuna işaret etmesi, bu durumda bu iki firmanın müşteri ve bölge paylaşımı yapmış olması ihtimalini önemli derecede zayıflatıyor olması

300

hususları birlikte değerlendirildiğinde, anılan teşebbüsler hakkında şikayet konusu iddialarla ilgili olarak soruşturma açılmasına gerek olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; dosya konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

310